

CE ESTE ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL?

Învățământul dual pentru nivelul 3 de calificare profesională, reglementat prin metodologie specifică, aprobată prin OMEN nr. 3554/2017, reprezintă **o formă de organizare a învățământului profesional** cu următoarele caracteristici specifice:

- a) este organizat la inițiativa operatorilor economici interesați, în calitate de potențiali angajatori și parteneri de practică;
- b) asigură oportunități sporite de educație și formare profesională pe baza unui contract de parteneriat și a unor contracte individuale de pregătire practică, prin pregătirea practică organizată în răspunderea principală a operatorilor economici;
- c) operatorii economici asigură pregătirea practică a elevilor, bursă la nivelul celei acordate din fonduri publice și alte cheltuieli pentru formarea de calitate a elevilor;
- d) facilitează implicarea operatorilor economici în mecanismele decizionale la nivelul unității de învățământ partener.

Învățământul dual se adresează **absolvenților clasei a VIII-a**, are o **durată de cel puțin 3 ani** și are o **pondere semnificativă a pregătirii practice** derulate la operatorul economic:

- în primul an, pregătirea practică realizată în atelierele școlii și la operatorul economic reprezintă aproximativ 20% din timpul total alocat programului;
- în al doilea an aproximativ 60% din timp este alocat pregătirii practice;
- în anul al treilea, aproximativ 72% din timp este alocat pregătirii practice.

Pe parcursul celor trei ani sunt organizate stagii comasate de practică cu **o durată totală de 24 săptămâni**, 5 săptămâni în primul an, 9 săptămâni în anul doi și 10 săptămâni în cel de-al treilea an.

Avantaje elevi:

Elevii din învățământul dual beneficiază de **susținere financiară acordată de la bugetul de stat** prin intermediul Programului național de protecție socială "**Bursa profesională**", prin care, fiecare elev primește suma de 200 lei, în condițiile stabilite prin hotărâre de guvern (la acest moment este în vigoare **HG 1062/2012** privind modalitatea de subvenționare de către stat a costurilor pentru elevii care frecventează învățământul profesional, inclusiv dual; această hotărâre de guvern este în curs de modificare). **Suplimentar**, elevii primesc o bursă de la operatorul economic, cel puțin la nivelul celei acordate din fonduri publice (Legea educației naționale, art. 25).

Elevii înscriși în învățământul dual **pot beneficia de masă și cazare gratuită** în cantinele și internatele școlare. Acoperirea cheltuielilor pentru cazarea și masa acestora se poate asigura din bugetele locale sau de la consiliile județene, prin decizii proprii. În cazul elevilor care frecventează învățământul dual în altă unitate administrativ-teritorială decât cea de domiciliu, **decontarea cheltuielilor de transport și facilitățile de cazare și masă gratuite** prevăzute anterior se acordă, conform prevederilor prezentei legi, indiferent de oferta de educație și formare profesională disponibilă în localitatea de domiciliu. (Legea educației naționale, art. 12).

Învățământul dual îndeplinește următoarele cerințe:

- **Contract de parteneriat** încheiat între operatori economici (sau asociație/ consorțiu de operatori economici), unitatea de învățământ și unitatea administrativ-teritorială (UAT) pe raza căreia se află unitatea școlară (contract care stabilește condițiile de colaborare, drepturile și obligațiile părților, precum și costurile asumate de parteneri)
- **Contractul de parteneriat pentru formarea profesională a elevilor prin învățământul dual**, încheiat între elev, (părintele, tutorele sau susținătorul legal al elevului minor), operatorul economic și unitatea de învățământ, contract care stabilește drepturile și obligațiile părților
- **Facilități fiscale** pentru operatorii economici care încheie contract de parteneriat cu unitățile de învățământ (facilități la plata impozitelor, taxelor și contribuțiilor datorate bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale, bugetelor fondurilor speciale sau bugetelor locale, potrivit prevederilor legale)
- **Decontarea cheltuielilor de transport, cazare și masă (gratuite)** în internate școlare pentru elevii din învățământul dual, indiferent de oferta existentă în localitatea de domiciliu.

Formațiuni de studii în învățământul dual:

- Clase cu min. 20, max. 30 elevi (în medie 25 de elevi);
- Instruirea practică și pregătirea de specialitate pe grupe de min. 10, max. 15 elevi;
- Clasele pot fi constituite din max. 3 grupe cu calificări diferite;
- Normarea posturilor didactice pentru activitățile de laborator și instruire practică din învățământul liceal tehnologic și din învățământul profesional se face pe grupe, pe baza normativelor în vigoare privind formațiunile de studiu.

Responsabilitățile operatorului economic

Contractul de parteneriat stabilește obligațiile operatorilor economici cu privire la:

- a) organizarea și desfășurarea stagiilor de pregătire practică prevăzute în planul-cadru de învățământ pentru nivelul respectiv de calificare, precum și a componentei de pregătire practică din modulele de specialitate, convenite a se desfășura la operatori economici;
- b) asigurarea condițiilor materiale - utilaje, echipamente, materii prime, materiale consumabile, energie și celelalte utilități necesare pentru practica elevilor organizată în răspunderea lor, în conformitate cu standardele de pregătire profesională, planurile de învățământ și curriculumul în vigoare, inclusiv curriculumul în dezvoltare locală pentru stagiile de pregătire practică proiectate în colaborare cu unitatea de învățământ;
- c) asigurarea resurselor umane (tutori) necesare pentru pregătirea practică a elevilor, organizată la operatorul economic;
- d) asigurarea echipamentelor de lucru și de protecție pentru elevi, pe perioadele de formare derulate la operatorul economic;
- e) asigurarea securității și sănătății în muncă a elevilor pe parcursul perioadelor de formare derulate la operatorul economic;
- f) angajarea cheltuielilor necesare pentru asigurarea securității și sănătății în muncă, examinările de medicină a muncii și analize medicale obligatorii pentru elevi;
- g) angajarea cheltuielilor pentru asigurări de răspundere civilă în cazul unor eventuale accidente, daune sau vătămări corporale generate în timpul pregătirii practice la operatorul economic, pentru elevi (în funcție de domeniul de activitate);
- h) asigurarea pentru elevi a unei burse, cel puțin la nivelul celei acordate din fonduri publice;
- i) acordarea altor forme de sprijin material și stimulente financiare convenite prin contractul de parteneriat;
- j) asigurarea condițiilor necesare (dotări, materii prime, materiale consumabile, utilități etc.) pentru derularea probelor de admitere și a examenelor de certificare a calificării profesionale a elevilor, în funcție de locația convenită pentru organizarea acestora;
- k) asigurarea condițiilor necesare pentru evaluarea continuă a elevilor în cadrul pregătirii practice la operatorul economic;
- l) angajarea altor cheltuieli necesare pentru formarea de calitate a elevilor;
- m) contribuția convenită pentru îmbunătățirea dotării și a condițiilor de desfășurare a procesului de educație și formare profesională din unitatea de învățământ;
- n) exercitarea atribuțiilor de membru în consiliul de administrație sau, după caz, în consiliul reprezentativ al operatorilor economici;
- o) implicarea în activități de informare și promovare a ofertei de formare profesională;
- p) participarea cu specialiști la proiectarea curriculumului în dezvoltare locală;
- q) organizarea de stagii suplimentare de pregătire practică pentru elevii cu situația școlară neîncheiată din cauza absențelor sau care nu au obținut medii de trecere la stagiile de pregătire practică sau la pregătirea practică din cadrul modulelor din planul de învățământ pentru calificarea respectivă.

Operatorii economici la care se desfășoară pregătirea practică a elevilor din învățământul dual stabilesc tutorii care coordonează această activitate.

CALENDAR DE ACȚIUNI ȘI ACTIVITĂȚI SPECIFICE

– implicarea operatorului economic în învățământul profesional -

STABILIREA CIFREI DE ȘCOLARIZARE PENTRU ANUL ȘCOLAR 2018-2019

Până la data de 3 noiembrie 2017

Participarea la acțiuni de informare organizate la nivel local/județean (organizate de Inspectoratul Școlar, Camere de Comerț, autorități publice, instituții reprezentate în Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social etc)

Până la data de 17 noiembrie 2017

Transmiterea la Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT) a ***solicităților de școlarizare în învățământul dual*** pentru anul școlar 2018-2019, conform modelului prevăzut în anexa nr. 2 la Metodologia de organizare și funcționare a învățământului dual, aprobată prin OMEN nr. 3554/2017.

Până la data de 12 ianuarie 2018

Încheierea Contractelor de parteneriat cu unitățile de învățământ profesional și tehnic și cu unitatea administrativ teritorială pe raza căreia se află unitatea de învățământ în vederea școlarizării elevilor în învățământul dual.

PREGĂTIREA ADMITERII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PROFESIONAL PENTRU ANUL ȘCOLAR 2018-2019

(în funcție de disponibilitatea operatorului economic)

Până la data de 13 februarie 2018

- Stabilirea de comun acord cu unitățile de învățământ profesional și tehnic dacă se va organiza probă de preselecție a candidaților
- Implicarea în realizarea propunerii privind componența Comisiei de admitere din unitatea de învățământ, din care face parte și reprezentantul operatorului economic

Până la data de 20 februarie 2018

Elaborarea împreună cu unitatea de învățământ a Procedurii de preselecție / Procedurii de admitere

Până la data de 30 martie 2018

Implicarea în **promovarea** învățământului dual în unitățile de învățământ gimnaziale în cadrul acțiunii "Săptămâna meseriilor", alături de reprezentanții unităților de învățământ profesional cu care organizează școlarizarea. În acest scop, este recomandat ca operatorii economici să se implice în promovarea calificărilor profesionale din oferta educațională în cadrul:

- vizitelor elevilor din gimnaziu în companiile pe care le reprezintă operatorii economici;
- întâlnirilor organizate la nivelul unităților de învățământ cu elevi din gimnaziu și cu părinții acestora, pe baza unui grafic stabilit de comun acord cu Inspectoratele școlare;
- acțiunilor organizate de inspectoratele școlare pentru promovarea învățământului dual.

Până la data de 2 mai 2018

Verificarea ofertei educaționale afișate la unitatea de învățământ, în funcție de aprobarea primită.

Până la data de 31 mai 2018

- Implicarea în activitățile de orientare și consiliere cu elevii clasei a VIII-a;
- Implicarea în promovarea învățământului profesional, organizată în cadrul ședințelor de instruire de către unitățile de învățământ gimnaziale cu elevii și părinții elevilor din clasa a VIII-a.

7-18 mai 2018

- Participarea la Târgul ofertelor educaționale

ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL

20-21 iunie 2018

Participarea operatorului economic la derularea probelor eliminatorii, dacă au fost stabilite de acesta cu unitatea de învățământ

6 iulie 2018 – finalizarea primei etape de admitere la învățământul dual, moment în care se vor cunoaște și numărul de elevi înscriși în această etapă.

4 septembrie 2017

Participare la probele de admitere, acolo unde s-au decis organizarea lor.

AVANTAJE OPERATORI ECONOMICI

Cheltuielile efectuate de operatorii economici pentru organizarea și desfășurarea învățământului profesional și tehnic, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale, sunt considerate **cheltuieli deductibile** pentru determinarea rezultatului fiscal. (art. 25, alin. (9), art. 28):

ART. 25 - Cheltuieli

Art. 25 (9) Sunt cheltuieli deductibile pentru determinarea rezultatului fiscal cheltuielile efectuate pentru organizarea și desfășurarea învățământului profesional și tehnic, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale.

ART. 28 - Amortizarea fiscală

(1) Cheltuielile aferente achiziționării, producerii, construirii mijloacelor fixe amortizabile, precum și investițiile efectuate la acestea se recuperează din punct de vedere fiscal prin deducerea amortizării potrivit prevederilor prezentului articol.

(3) Sunt, de asemenea, considerate mijloace fixe amortizabile:

h) mijloacele fixe deținute și utilizate pentru organizarea și desfășurarea învățământului profesional și tehnic, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale;

i) investițiile efectuate pentru organizarea și desfășurarea învățământului profesional și tehnic, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale.

ART. 62 - Venituri neimpozabile - următoarele venituri nu sunt impozabile:

o1) bursele, premiile și alte drepturi sub formă de cazare, masă, transport, echipamente de lucru/protecție și altele asemenea primite de elevi pe parcursul învățământului profesional și tehnic, potrivit reglementărilor legale din domeniul educației naționale;

ART. 68 - Reguli generale de stabilire a venitului net anual din activități independente, determinat în sistem real, pe baza datelor din contabilitate

(41) Sunt cheltuieli deductibile cheltuielile efectuate pentru organizarea și desfășurarea învățământului profesional și tehnic, în conformitate cu reglementările legale din domeniul educației naționale, cu excepția cheltuielilor cu amortizarea care sunt deductibile potrivit prevederilor alin. (4) lit. d).

Operatorii economici pot să se implice activ în formarea profesională a elevilor, iar la absolvirea acestora, pot selecta spre angajare pe cei mai buni dintre aceștia, beneficiind astfel de forță de muncă calificată.

NEVOI DE FORMARE A CADRELOR DIDACTICE ȘI A TUTORILOR DE PRACTICĂ DIN COMPANII

În vederea corelării aspectelor teoretice și a celor practice, este recomandat ca operatorul economic să organizeze întâlniri periodice pe parcursul școlarizării în învățământul dual cu cadrele didactice care predau module de specialitate în vederea actualizării cunoștințelor acestora în concordanță cu noile tehnologii apărute pe piața muncii. Astfel, se pot organiza stagii de pregătire la operatorul economic în care se pot aborda și aspecte privind pregătirea pedagogică a tutorilor care sunt desemnați de către acesta să urmărească dobândirea rezultatelor învățării de către elevii participanți la stagii de pregătire practică în companie.

MATERIALE UTILE PENTRU IMPLICAREA UNUI OPERATOR ECONOMIC ÎN ȘCOLARIZAREA ELEVILOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DUAL

Legislație în vigoare:

Organizare și funcționare învățământ dual

1. **OMEN 3554/2017** privind aprobarea Metodologiei de organizare și funcționare a învățământului dual stat

Fundamentare cifră de școlarizare învățământ dual

2. **OMEN nr. 5360/2017** privind aprobarea calendarului etapelor și acțiunilor pentru stabilirea cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional pentru anul școlar 2018-2019, precum și a modelelor pentru avizarea de către Comitetul Local de Dezvoltare a Parteneriatului Social, Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic și unitatea administrativ-teritorială, a Proiectului cifrei de școlarizare în învățământul dual și în învățământul profesional

3. **Model** solicitare de școlarizare în învățământul dual pentru anul școlar 2018-2019

Admitere învățământ dual

4. **OMEN nr. 3556/2017** privind aprobarea Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în învățământului dual pentru calificări profesionale de nivel 3, conform Cadrului național al calificărilor

5. **OMEN 4495/2017** privind organizarea, desfășurarea și calendarul admiterii în învățământul profesional de stat și în învățământul dual pentru anul școlar 2018-2019

Contract de parteneriat și contract individual pentru învățământul dual

6. Contractul de parteneriat pentru formarea profesională a elevilor prin învățământul dual, aprobat prin **OMEN nr. 3554/2017**;

7. **OMEN nr. 4798/2017** privind aprobarea Contractului de pregătire practică a elevilor din învățământul dual

Planuri de învățământ/ Programe școlare/ Standarde de pregătire profesională/ Nomenclator

- **OMEN nr. 3914/2017** referitor la aprobarea Reperelor metodologice privind proiectarea curriculumului în dezvoltare locală (CDL), pentru clasa a IX-a și a X-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică și învățământul profesional
- **OMEN nr. 3915/2017** privind aprobarea Planurilor de învățământ și a programelor școlare pentru cultura de specialitate și pregătirea practică comasată / stagiile de pregătire practică – curriculum în dezvoltare locală – CDL, pentru clasele a X-a, învățământ liceal filiera tehnologică și învățământ profesional
- **OMENCS nr. 4457/2016** privind aprobarea Planurilor de învățământ și a Programelor școlare pentru cultura de specialitate și pregătirea practică săptămânală din aria curriculară Tehnologii, precum și pentru stagiile de pregătire practică - curriculum în dezvoltare locală CDL, pentru clasele a IX-a, învățământ liceal filiera tehnologică și învățământ profesional
- **OMENCS nr. 4121/2016** privind aprobarea Standardelor de pregătire profesională pentru calificări profesionale de nivel 3 și 4 Cadrul național al calificărilor, pentru care se asigură pregătirea prin învățământul profesional și tehnic
- **OMENCS nr. 3742/2016** privind aprobarea modelului Suplimentului descriptiv la certificatul de calificare/certificatul de calificare profesională, EUROPASS;
- **OMEN nr. 3152/2014** privind aprobarea planului – cadru de învățământ pentru învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani;
- **OMEN nr. 3218/2014** privind aprobarea planului – cadru de învățământ pentru învățământul profesional special;
- **OMEN nr. 4437/2014** referitor la aplicarea programelor școlare în învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani și în învățământul profesional special, începând cu anul școlar 2014-2015, precum și pentru aprobarea programei școlare pentru consiliere și orientare,

curriculum diferențiat pentru învățământul profesional de stat cu durata de 3 ani, clasele a IX-a, a X-a și a XI-a (valabil în anul școlar 2017-2018 prin articolele 1, 3 și 4);

- **OMECS nr. 3684/2015** privind aprobarea Planurilor de învățământ pentru cultura de specialitate și pregătirea practică din aria curriculară Tehnologii, precum și pentru stagiul de pregătire practică (curriculum în dezvoltare locală – CDL), pentru clasele a X-a și a XI-a, învățământ profesional de stat cu durata de 3 ani (valabil în anul școlar 2017-2018 pentru clasa a XI-a învățământ profesional);
- **OMECS nr. 5058/2015** privind aprobarea programelor școlare ale modulelor pentru cultura de specialitate, pregătire practică și stagii de pregătire practică, din aria curriculară Tehnologii pentru clasa a X-a și a XI-a, învățământ profesional cu durata de 3 ani (valabil în anul școlar 2017-2018 pentru clasa a XI-a învățământ profesional);
- **OMECS nr. 5293/2015** privind aprobarea Structurii standardului de pregătire profesională din învățământul profesional și tehnic;
- **HG nr. 1555/2009** pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 844/2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare
- **HG nr. 866/2008** pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 844/2002 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea prin învățământul preuniversitar, precum și durata de școlarizare, cu modificările și completările ulterioare

Promovare învățământ profesional, inclusiv dual

- **OMEN 6155/2016** privind derularea Programului național „2017 – anul învățământului profesional și tehnic din România”
- Platforma informatică <http://www.alegetidrumul.ro/> - portalul de informare al tuturor elevilor, profesorilor și reprezentanților companiilor ce sunt interesați de urmarea unei rute în învățământul profesional și tehnic, precum și de dezvoltarea unei opțiuni de educație și pregătire practică care vizează integrarea mai ușoară a viitorilor absolvenți pe o piață a muncii aflată într-o continuă schimbare.

Cadru normativ general

- **HG nr. 918/2013**, privind aprobarea Cadrlui național al calificărilor
- **HG nr. 567/2015** pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr. 918/2013 privind aprobarea Cadrlui național al calificărilor
- **OUG nr. 117/2013** privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 și pentru luarea unor măsuri în domeniul învățământului
- **OUG nr. 49/2014** privind instituirea unor măsuri în domeniul educației, cercetării științifice și pentru modificarea unor acte normative
- **OUG nr. 94/2014** privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, precum și modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației
- **OUG 81/2016** privind modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011 (prin care s-a reglementat învățământul dual)